

הסתדרות המורים בישראל

על-ידי ב"כ עוה"ד חיים ברנזון ו/או אסף ברנזון ו/או מיכל זילוני-חדד ו/או בטי אמיר ו/או מיכל פרידמן ו/או נעמי לאופר-בן ארי ו/או עידן דדוש ועל-ידי עו"ד מהלשכה המשפטית של הסתדרות המורים בישראל שכתובתם לעניין כתבי טענות תהיה רח' חבצלת השרון 60, הרצליה פיתוח, 4674720 טל: 09-9568339 פקס: 09-9509129

**המבקשת להצטרף
כידידת בית-המשפט**

מדינת ישראל

על-ידי פרקליטות המדינה
רח' מנח"ל 7, ירושלים
טל': 02-5419634/629; פקס: 02-5419660

העותרת בבג"ץ 5037/17

פורום יצרני חשמל פרטי מגז טבעי

על-ידי ב"כ, גולדפרב זליגמן ושות'. עורכי דין ונוטריונים
מרחוב יגאל אלון 98, בנין אלקטרה, תל-אביב
טלפון: 03-7101635; פקס: 03-710618

העותר בבג"ץ 5027/17

-נגד-

משיב פורמלי

1. בית-הדין הארצי לעבודה בירושלים

2. הסתדרות העובדים הכללית החדשה

על-ידי ב"כ עו"ד איריס ורדי ו/או מירי מלכי ואח'
מהלשכה המשפטית של האגף לאיגוד מקצועי
רחוב ארלוזורוב 93, תל אביב
טלפון: 03-6921472; פקסימיליה: 03-6963214

3. המזכירות הארצית של עובדי חברת החשמל

על-ידי ב"כ, ארנה לין ושות' משרד עורכות דין,
מרחוב קויפמן 4 בית שרבט, תל אביב 6801296
טלפון: 03-5165757; פקס: 03-5165999

4. חברת החשמל לישראל בע"מ

על-ידי ב"כ הרצוג פוקס נאמן, עורכי דין
מרחוב ויצמן 4, תל-אביב 64239
טלפון: 03-6922020; פקס: 03-6966464

המשיבים

5. דליה אנרגיות כח בע"מ

6. דוראד אנרגיה בע"מ

7. פורום יצרני חשמל פרטי מגז טבעי

משיבים 5-7 על-ידי ב"כ, גולדפרב זליגמן ושות'. עורכי דין ונוטריונים
מרחוב יגאל אלון 98, בנין אלקטרה, תל-אביב
טלפון: 03-7101635; פקס: 03-710618

**המשיב בבג"ץ 5037/17
העותר בבג"ץ 5027/17**

בקשה מטעם הסתדרות המורים להצטרף להליך כ"ידידת בית המשפט"

המבקשת (להלן - "הסתדרות המורים") מבקשת להצטרף כ"ידידת בית המשפט" להליכים שבכותרת.

ואלו נימוקי הבקשה :

א. הסתדרות המורים בישראל (המייצגת כ - 150,000 עובדי הוראה וגימלאים)

1. הסתדרות המורים (או בשמה אז 'אגודת המורים') נוסדה בשנת 1903 (התאגדה כאגודה לפי החוק העותמאני על האגודות בשנת 1927), והיא האיגוד המקצועי הוותיק ביותר בישראל. עם הקמתה, שמה הסתדרות המורים כמטרה, להיטיב את מצב החינוך בארץ ישראל, לתת צביון לאומי עברי לכל בתי הספר בארץ ישראל, להחיות את השפה העברית ואת הרוח הישראלית בבתי הספר, ולהיטיב את מצב המורים בארץ ישראל¹. הסתדרות המורים הייתה לגורם המרכזי והמכוון הראשון של מערכת החינוך העברית בארץ ישראל. הסתדרות המורים תרמה לקידום הפיכת החזון היהודי החדש והיעדים החינוכיים הנובעים ממנו לחינוך עברי אחיד בישראל².
2. עם היווסדה, פעלה הסתדרות המורים להפוך את בתי-הספר העבריים שהיו קיימים עד אז למערכת אחת, החוסה תחת ארגון אחד (הסתדרות המורים). למעשה, באותה תקופה, הסתדרות המורים נטלה על עצמה תפקיד מקביל למשרד החינוך לגבי החינוך העברי³.
3. הסתדרות המורים הקימה מערכת חינוך חדישה ומתקדמת בתכנים ובמבנה, דאגה לתכניות לימודים, להכשרת מורים וגויסים, לספרי לימוד, לשעות השלמה, לקשר עם קהילות ישראל וכתובת לפניות מהארץ ומהגולה, הנהיגה בחינת סף לעוסקים בהוראה, קיימה השתלמויות למורים, נאבקה להשלטת העברית כלשון ההוראה, הוציאה כתבי עת פדגוגיים, נאבקה על תנאי עבודתו של המורה והייתה שותפה ביצירת התרבות העברית⁴.
4. בתקופת המנדט הבריטי עברה המערכת שהקימה הסתדרות המורים למשרד החינוך המנדטורי ולחסות המחלקה לחינוך בהסתדרות הציונית (בשנים 1920 - 1933), ואחר כך עברה האחראיות לוועד הלאומי ולכנסת ישראל (בשנים 1933 - 1948). לאחר קום המדינה הופקד ניהול מערכת החינוך בישראל בידי המדינה - משרד החינוך והתרבות⁵.
5. מאז הקמתה ועד היום, ממשיכה הסתדרות המורים לפעול לשיפור מעמד עובדי הוראה מבחינה מקצועית וכלכלית, קידום המקצוע, קיום פעולות העשרה ותרבות, הפעלת קרן לקידום מקצועי ומוסדות לעזרה כלכלית לחבריה (כגון: בנק (בנק מסד), קרן לביטוח הדדי, קרנות השתלמות, קופות גמל, וחברה כלכלית לרווחת העובדים) וממשיכה לפעול לקידום ההוראה וחינוך ילדי ישראל.
6. כמו אז, כך גם היום, הסתדרות המורים הינה ארגון העובדים המייצג את עובדי הוראה בעיקר בשירות המדינה (קבוצת עובדי ההוראה בשירות המדינה היא קבוצת העובדים הגדולה ביותר). בהסתדרות המורים חברים כ - 150,000 עובדי הוראה וגימלאים העוסקים או שעסקו בעשייה חינוכית בשלבי חינוך שונים, במגוון זרמים חינוכיים ותחת העסקה של שלל מעסיקים.

1 נושאים על סדר היום הציבורי בספריית הכנסת: "מאה שנה להסתדרות המורים" באתר:

<http://www.knesset.gov.il/library/heb/docs/sif030.htm>

2 רייכל, נ. (2008). סיפורה של מערכת החינוך הישראלית: בין ריכוזיות לביזור, בין מוצהר לנסתר, בין חיקוי לייחוד. תל-אביב, הוצאת מכון מופ"ת; ירושלים, הוצאת מאגנס, עמ' 67-68.

3 אלבוים-דרור, ר' (1986). החינוך העברי בארץ ישראל. ירושלים: יד בן-צבי. בתוך רייכל, נ. (2008).

4 נושאים על סדר היום הציבורי בספריית הכנסת: "מאה שנה להסתדרות המורים" באתר:

<http://www.knesset.gov.il/library/heb/docs/sif030.htm>

5 רייכל, נ. (2008). סיפורה של מערכת החינוך הישראלית: בין ריכוזיות לביזור, בין מוצהר לנסתר, בין חיקוי לייחוד. תל-אביב, הוצאת מכון מופ"ת; ירושלים, הוצאת מאגנס, עמ' 45.

ב. "ידיד בית המשפט"

7. מוסד "ידיד בית המשפט" הוכר בפסיקת בית-משפט נכבד זה.
8. "ידיד בית המשפט" הוא גוף ציבורי במהותו, שאינו צד ישיר לסכסוך, אך בעל עניין באינטרסים הנדונים בהליך המשפטי, המכיר את הנושאים נשואי הסכסוך, שהצגת עמדתו יכולה לסייע לבית-המשפט להכריע בסכסוך.
9. בפסיקת בית-המשפט הנכבד הוכרו גופים שונים, כולל איגודים מקצועיים, כ"ידידי בית המשפט" כדוגמת: לשכת עורכי הדין,⁶ מועצת העיתונות,⁷ ההסתדרות הרפואית בישראל,⁸ לשכת רואי החשבון,⁹ הסגוריה הציבורית,¹⁰ עמותת "המועצה לשלום ולביטחון"¹¹, עמותת "מוקד סיוע לעובדים זרים" עמותת "קו לעובד"¹², ועוד.
10. ההטרונגניות של הגופים שניתן להם מעמד זה תואמת את המגמה להרחיב את זכות העמידה של "עותר ציבורי"¹³.
11. **בעניין קוזלי** נקבעו הקריטריונים לצירוף "ידיד בית משפט", ובהם: **מומחיות, ניסיון, ייצוג שהוא מעניק לאינטרס שבשמו מעוניין להצטרף להליך** ועוד¹⁴. קריטריונים אלה אינם בגדר רשימה סגורה ובין היתר יש לבחון גם את שיקולי יעילות הדיון והאינטרסים של המתדיינים בפני בית המשפט¹⁵, באשר העיקרון המנחה הוא מידת תרומתו הפוטנציאלית של המבקש להצטרף כידיד בית-המשפט לעניינים שבסכסוך¹⁶.

ג. צירוף הסתדרות המורים כידידת בית המשפט

12. העתירות דגן אמנם עוסקות בחירות השביתה של עובדי חברת החשמל לישראל¹⁷, אולם ברור שלפסיקה העקרונית בהן עשויה להיות חשיבות והשלכות לגבי היקפה של חירות השביתה של ארגוני העובדים בישראל.
13. הסתדרות המורים היא צד לעשרות ואולי מאות הסכמים קיבוציים ואחרים בעיקר עם המדינה, המסדירים את תנאי עבודתם של עובדי ההוראה בשירות המדינה ונושאים רבים ונוספים. בין היתר, הסתדרות המורים היא צד להסכמים קיבוציים שהסדירו גם שינויים במערכת החינוך, החל מיישום דו"ח רימלט עוד בשנות השישים של המאה הקודמת, שעיקרו אינטגרציה במערכת החינוך והקמת חטיבות הביניים, יישום מסקנות ועדת עציוני בשנות השמונים של המאה הקודמת ולאחרונה, מאז שנת 2007, הסדרת תנאי עבודתם של עובדי ההוראה במסגרת רפורמת "אופק חדש".

6 בג"ץ 6407/06 דורון נ' שר האוצר (נבו, 10.08.06).

7 בג"ץ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל, פ"ד סה(2) 709 (2012).

8 ע"א 1326/07 המר נ' עמית (נבו, 28.05.2012);

9 ע"א 8548/06 אינדיג נ' פרמייר קלאב בע"מ (נבו, 31.08.2008).

10 ע"פ 111/99 שוורץ נ' מ"י, פ"ד נד(2) 24 (2000); ע"פ 7853/05 רחמיאן נ' מדינת ישראל (נבו, 27.11.2006).

11 בג"ץ 1748/06 ראש עיריית דאהריה נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית (נבו, 14.12.2006).

12 בג"ץ 4957/07 אחיעוז ארגון ארצי של חברות כח אדם לתיווך נ' משרד התעשייה והמסחר והתעסוקה (נבו, 24.01.08).

13 מ"ח 7929/96 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 529, בסעיפים 43-44 לפסק דינו של הנשיא ברק (1999) (להלן - "עניין קוזלי").

14 שם, בסעיף 45 לפסק דינו של הנשיא ברק.

15 בג"ץ 769/02 הועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נו(6) 285, בסעיף 2 לפסק דינו של המשנה לנשיא אור (2006).

16 שם, בסעיף 44 לפסק דינו של המשנה לנשיא אור.

17 עס"ק 18983-09-14 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מדינת ישראל (נבו, 4.5.17).

14. הסתדרות המורים והמדינה השכילו להבין שהצלחתם של שינויים ורפורמות (כולל רפורמת "אופק חדש") במערכת החינוך חייבת להיעשות בשיתוף פעולה ביניהן. יעידו על כך היקפם הרב של המשאים-והמתנים הקיבוציים בין הצדדים, מיעוט השביתות וריבוי ההסכמים הקיבוציים וההסדרים הרבים שנעשו ביניהן, הכל כדי להביא להישגים מיטביים למערכת החינוך ולציבור עובדי ההוראה בדרך של הידברות.

15. בנסיבות אלו, הסתדרות המורים סבורה שיש מקום לשמיעת עמדתה, כארגון עובדים יציג, ותיק וגדול, בסוגית היקפה של חירות השביתה. עצם קיומה והיקפה של חירות יסודית זו, הברורה לכל אדם באופן טבעי, היא שמאפשרת ואיפשרה להסתדרות המורים (גם אם השתמשה בה באחריות ובמתינות) הן לשפר את תנאי עבודתם של עובדי ההוראה ולהעלות קרנה של ההוראה של דור העתיד של מדינת ישראל בכל שלבי החינוך והן - ולא פחות חשוב - להגן על עובדי ההוראה מפני מהלכים שהמדינה, כבעלת כוחות רבים, נקטה או חפצה לנקוט בהם, במסגרת סמכויותיה.

16. הסתדרות המורים תוכל לתרום לדיון בהליכים כאן, על מנת לאפשר לבית-המשפט הנכבד להכריע בעתירות, כשבפניו עמדה נוספת של מי שאינו מעורב ישירות בסכסוך, אך בעל ניסיון וידע רבים.

17. צירופה של הסתדרות המורים כידידת בית-המשפט לא יסרבל את הדיון ולא יגרום נזק למי מהצדדים.

18. לפיכך, מתבקש צירופה של הסתדרות המורים להליכים דן כידידת בית-המשפט ולקבל את עמדתה, המוגשת במקביל לבקשה זו.

היום, 8 במרץ, 2018

	
אסף ברנזון, עו"ד	אתי מימרן, עו"ד
מ.ר. 17734	מ.ר. 22491

ב"כ הסתדרות המורים

עותק: ב"כ העותרים וב"כ המשיבים.